

[Начало](#) > ... > [Семейноправни Въпроси И Наследство](#) > [Развод И Законна Раздяла](#) > [Slovenia](#)

Развод и законна раздяла

Съдържание,
предоставено от

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

 Словения

1 Какви са условията за получаване на развод?

Словенското законодателство допуска:

- а) развод по взаимно съгласие на съпрузите,
- б) развод по взаимно съгласие пред нотариус и
- в) развод въз основа на молба (охранително производство).

а) Развод по взаимно съгласие на съпрузите се допуска от съда на основание член 96 от Семейния кодекс (*Družinski zakonik*), при условие че съпрузите са постигнали съгласие относно отглеждането, възпитанието и издръжката на общите им деца, както и относно личните отношения между децата и родителите в съответствие с разпоредбите на Семейния кодекс, и ако са представили, под формата на подлежащо на изпълнение нотариално вписване, споразумение, уреждащо подялбата на общото им имущество, кой от двамата съпрузи ще продължи да бъде или ще стане владеец на общото жилище, както и издръжката на съпруга, който няма средства да се издържа сам и е безработен не по своя вина.

Преди да допусне развод, съдът трябва да установи дали споразумението между съпрузите гарантира отглеждането, възпитанието и издръжката на общите им деца, както и личните отношения между децата и родителите в съответствие с интересите на децата. Ако съдът установи, че споразумението между съпрузите не е в интерес на децата, той отхвърля молбата за прекратяване на брака по взаимно съгласие.

б) Ако съпрузи, които нямат общи деца по отношение на които да упражняват родителска отговорност, желаят да се разведат и постигнат споразумение относно подялбата на общото си имущество, кой от двамата съпрузи ще продължи да бъде или ще стане владеец на семейното жилище, както и относно издръжката на съпруга, който няма средства да се издържа сам и е безработен не по своя вина, те искат от нотариус да подготви нотариално вписване на тяхното споразумение за прекратяване на брака. Бракът се прекратява, считано от подписването на подлежащия на нотариалното вписване акт. Той е правното основание за вписване на развода в гражданския регистър. Нотариусът изпраща подлежащия на нотариално вписване акт на административния отдел, който вписва развода в гражданския регистър в срок от осем дни от деня на подписване на споразумението пред нотариуса. (член 97 от Семейния кодекс)

в) Когато независимо по каква причина бракът е „непоправимо разстроен“, всеки от съпрузите може да поиска развод. Когато съдът прекрати брака въз основа на преходния параграф, той се произнася и относно отглеждането, възпитанието и издръжката на общите деца на съпрузите и относно личните им отношения с родителите в съответствие с кодекса. Преди съдът да постанови решение по преходния параграф, той трябва да определи как интересите на детето ще бъдат обслужени по най-добрия начин (член 98 от Семейния кодекс).

Преди да предявят иск или да подадат молба за развод по взаимно съгласие, съпрузите посещават предварителни семейни консултации в център за социални услуги (*center za socialno delo*), освен когато:

- нямат общи деца, върху които упражняват родителска отговорност;
- единия от съпрузите е психически неспособен;
- единия от съпрузите е с неизвестно местопребиваване или местонахождение;
- единия или двамата съпрузи живеят в чужбина.

Целта на предварителните семейни консултации е да се помогне на съпрузите да разберат дали връзката им е разрушена до степен, до която поне за единия от тях е настъпило непоправимо разстройство на брака, или е възможно бракът им да бъде спасен. Съпрузите посещават предварителните семейни консултации лично, без да присъстват техните представители (член 200 от Семейния кодекс).

2 Какви са основанията за развод?

В Семейния кодекс се признава само едно основание за развод: непоправимо разстройство на брака. Това означава, че бракът е толкова дълбоко и трайно разстроен, че не е възможно да бъде спасен. Бракът се смята за „непоправимо разстроен“, когато отношенията между съпрузите са не просто временно влошени, а са тежко, цялостно и непоправимо разстроени. Въпросът дали е налице непоправимо разстройство на брака се преценява с оглед на положението към момента на съдебното заседание при отчитане на всички обстоятелства, които са допринесли за съществуващото положение. Освен това съдът установява състояние на непоправимо разстройство на брака, когато другия съпруг даде своето съгласие за развод.

Бракът може да бъде прекратен по искане на всеки от двамата съпрузи, като няма законово изискване бракът да е непоправимо разстроен от гледна точка и на двамата партньори.

Въпросът за вината за непоправимото разстройство на брака не се разглежда и съдът не се произнася по него в производството. Поради това, бракът може да бъде прекратен и по искане на съпруга, който е отговорен за непоправимото разстройство на брачните отношения.

3 Какви са правните последици от развода за:

Правните последици от развода са разгледани подробно по-долу:

3.1 личните отношения между съпрузите (напр. фамилното име)

Съпруг, който е променил фамилното си име при сключването на брака може в едногодишен срок от постановяване на окончателното решение за развод или решение за прекратяване на брака, или в едногодишен срок от подписването на подлежащия на нотариално вписване акт или друг равносвоен документ за развод по взаимно съгласие, да подаде декларация до компетентния орган, че желае да възстанови предбрачното си фамилно име. Такава декларация могат да подадат само лицата, които не са сменяли допълнително името си по време на брака (член 17 от Закона за личните имена [*Zakon o osebnem imenu*]). Въпросът за смяната на фамилното име има административноправен характер и се решава не от съда, а от компетентен административен орган.

3.2 подялбата на имуществото на съпрузите

Ако съпрузите не са сключили споразумение, уреждащо режима на имуществени отношения, при подялбата на общото имущество на съпрузите се прилага законовата презумпция, че делът на всеки от тях в общото им имущество е равен; Ако обаче единият от съпрузите смята, че ще бъде ощетен от подялба на равни дялове, той може да поиска делът му да бъде определен пропорционално на приноса му в придобиването на общото имущество. Не се вземат предвид незначителни разлики в дела на всеки от съпрузите в съпругеската имуществена общност. Съдът взема предвид всички обстоятелства по делото, по-специално доходите на всеки съпруг, помощта, която единият от съпрузите е предоставял на другия, положените грижи за отглеждането и възпитанието на децата на съпрузите, положения труд в домакинството, поддръжката на дома и семейството, поддръжката на семейното имущество и всички други форми на труд и участие в управлението, поддръжката и увеличаването на общото имущество

(член 74 от Семейния кодекс).

3.3 малолетните и непълнолетните деца на съпрузите

ОТГЛЕЖДАНЕ И ВЪЗПИТАНИЕ НА ДЕЦАТА

Родители, които не живеят заедно или които възнамеряват да се разделят трябва да постигнат споразумение относно отглеждането и възпитанието на децата, и да го направят в интерес на тези деца. Те могат да постигнат споразумение грижите за отглеждането и възпитанието на децата да се полага и от двамата, всички деца да бъдат поверени на грижите и възпитанието на единия от родителите или някои от децата да бъдат поверени на единия родител, а другите — на другия родител. Ако родителите не успеят да постигнат споразумение по този въпрос, те получават съдействие от център за социални услуги за постигане на такова споразумение. Те също така могат да поискат медиация.

Ако родителите постигнат споразумение относно отглеждането и възпитанието на децата, те могат да поискат да се подпише съдебна спогодба. Ако съдът установи, че споразумението не е в интерес на децата, той отхвърля молбата.

Ако дори и с помощта на център за социални услуги родителите не постигнат споразумение относно възпитанието и отглеждането на децата, съдът решава по искане на единия или на двамата родители, настойник/попечител на детето, дете, което е навършило 15 годишна възраст, при условие че то е в състояние да разбира смисъла и правните последици от своите действия, или център за социални услуги:

- че родителите ще запазят съвместната си отговорност във връзка с отглеждането и възпитанието на децата;
- че отглеждането и възпитанието на всички деца ще бъде поверено на единия от родителите;
- че някои от децата ще бъдат поверени на единия родител, а другите — на другия родител;
- и може също така, служебно и в съответствие с разпоредбите на Семейния кодекс, да вземе решение за всички мерки за гарантиране на интересите на децата.

При постановяване на решение относно отглеждането и възпитанието, съдът взема предвид и мнението на детето, ако то е изразено от самото дете или от лице, на което детето има доверие и което е избрано от него, при условие че детето разбира значението и последиците от своето мнение. При постановяване на решение относно отглеждането и възпитанието, което да е в интерес на детето, съдът взема под внимание становището на центъра за социални услуги, което получава в съответствие с разпоредбите на законодателството относно гражданските охранителни производства (член 138 и член 143 от Семейния кодекс, член 102 от Закона за гражданските охранителни производства).

ЛИЧНИ ОТНОШЕНИЯ

Дете има право на лични отношения и с двамата си родители, и обратно. При личните отношения трябва да се гарантира, че се зачитат интересите на детето. Родителят, на когото са поверени отглеждането и възпитанието на детето или друго лице, с което живее детето, трябва да се въздържа от поведение, което възпира или възпрепятства личните отношения и трябва да се стреми да насърчава детето да възприеме подходяща нагласа спрямо личните отношения с другия родител или със своите родители. Родителят, който има право на лични отношения с детето, трябва да се въздържа от всяко поведение, което възпрепятства личните отношения и отглеждането и възпитанието на детето.

Родители, които не живеят заедно или които възнамеряват да се разделят постигат споразумение относно личните отношения. Ако родителите не успеят да постигнат споразумение по този въпрос, те получават съдействие от център за социални услуги за постигане на такова споразумение. Те също така могат да поискат медиация. Ако родителите постигнат споразумение относно личните отношения, те могат да поискат да се подпише съдебна спогодба. Ако съдът установи, че споразумението не е в интерес на детето, той отхвърля молбата за развод. Ако родителите не постигнат споразумение относно личните отношения, този въпрос се решава от съда.

Съдебно производство за постановяване на решение относно личните отношения и за изменение на

решение, с което се урежда въпроса започва по искане на единия или на двамата родители, настойник/попечител на детето, дете, което е навършило 15 годишна възраст, при условие че то е в състояние да разбира смисъла и правните последици от своите действия, или на център за социални услуги.

В случай на развод по взаимно съгласие на съпрузите, към бракоразводното споразумение съпрузите трябва да приложат и споразумение относно личните отношения, което съдът вписва в решението за развода по взаимно съгласие, и трябва да приложат към молбата протокол от посещенията на предварителни семейни консултации. Ако съдът уважи молба за развод, молба за унищожаване на брак или молба за установяване на липса на брак, той също така постановява решение относно личните отношения между съпрузите и общите им деца.

Решение относно личните отношения се постановява на първа инстанция от окръжните съдилища (*okrožna sodišča*) в рамките на охранително производство.

При решаването на въпроса за личните отношения от първостепенно значение са интересите на децата: приема се, че личните отношения не са в интерес на детето, ако те са свързани с упражняване на психологически натиск върху детето или застрашават физическото и умственото му развитие;

дете има право на лични отношения и с други лица, с които има семейни връзки и към които то е лично привързано (напр. бабите и дядовците, както и (еднокръвни или едноутробни) братя или сестри на детето).

Съдът може да отнеме или ограничи правото на лични отношения в съответствие с член 173 от Семейния кодекс.

Ако родителят с когото живее детето възпрепятства личните отношения между детето и другия родители и те не могат да се осъществят дори и със специализираната помощ на център за социални услуги, съдът може да реши, по искане на другия родител, да отнеме родителските права на родителя, който възпрепятства личните отношения, и да повери детето на другия родител, ако съдът счита, че другия родител ще позволи лични отношения и ако това е единственият начин, по който да бъдат гарантирани интересите на детето. Съдът постановява ново решение относно личните отношения с родителите, когато това е необходимо поради промяна в обстоятелствата или интереса на детето.

При постановяване на решение относно отглеждането и възпитанието, съдът взема предвид и мнението на детето, ако то е изразено от самото дете или от лице, на което детето има доверие и което е избрано от него, при условие че детето разбира значението и последиците от своето мнение.

При постановяване на решение относно личните отношения, което да е в интерес на детето, съдът взема под внимание становището на центъра за социални услуги, което получава в съответствие с разпоредбите за законодателството относно гражданските охранителни производства. (членове 141, 142 и 143 от Семейния кодекс, член 102 от Закона за гражданските охранителни производства)

ИЗДРЪЖКА на съпрузите и децата

Съпрузите могат да постигнат съгласие да подпишат съдебна спогодба във връзка с издръжката за децата. Когато споразумението не е в интерес на детето, съдът отхвърля молбата за развод. (член 191 от Семейния кодекс)

Когато съпрузите не могат да постигнат споразумение със собствени усилия или с помощта на център за социални услуги, те могат да поискат от съда да реши въпроса за издръжката. Преди да постанови решение съдът трябва да изиска становище от центъра за социални услуги, както и да вземе предвид мнението на детето, ако то е изразило мнение, при условие че детето разбира неговото значение и последици. (членове 140 и 143 от Семейния кодекс)

Родителите са длъжни да издържат своите деца до навършване на пълнолетие, така че според своите способности да осигуряват условията за живот, които са необходими за развитието на детето.

Родителите са длъжни да издържат дете, което е записано в учебно заведение за средно образование и след като е навършило пълнолетие, ако то учи редовно обучение и не работи, и ако не е регистрирано

като безработно, т.е. до първоначалното завършване на средно образование или до завършването на най-високото ниво на средно общообразователно училище или професионално училище, което може да бъде получено съгласно разпоредбите относно средното образование. Задължението за издръжка приключва, когато детето навърши 26 годишна възраст.

Родителите са длъжни да издържат дете, което е записало висше техническо образование, ако то учи редовно обучение и не работи, и ако не е регистрирано като безработно, т.е. до първоначалното завършване на висше техническо образование в съответствие с разпоредбите на законодателството относно висшето техническо образование. Родителите са длъжни да издържат дете, което е записало висше образование, ако учи редовно обучение и не работи, и ако не е регистрирано като безработно, т.е. до първоначалното завършване на бакалавърска степен или магистърска програма или интегрирана магистърска програма в съответствие с разпоредбите на законодателството относно висшето образование. Ако продължителността на учебната програма, посещавана от детето, е по-дълга от четири години, задължението за издръжка се удължава за периода от време, с който учебната програма надвишава тези четири години. Задължението за издръжка приключва, когато детето навърши 26 годишна възраст. (член 183 от Семейния кодекс).

Издържката се определя съобразно потребностите на търсеция издръжка и материалните и финансовите възможности на лицето, което я дължи. Когато съдът определя размера на издръжката за дете, той е длъжен да вземе предвид интересите на детето с цел издръжката да е достатъчна, за да гарантира пълноценното му физическо и умствено развитие. Издръжката трябва да включва разходите за нуждите на детето, по-специално разходите за жилище, храна, облекло, обувки, грижа и закрила, образование, развитие, отдых, развлечения и други специфични нужди. Размерът на издръжката се актуализира веднъж годишно в съответствие с индекса на потребителските цени в Словения. (членове 189, 190 и 198 от Семейния кодекс)

Съпруг или небрачен партньор е длъжен да издържа малолетното или непълнолетното дете на своя партньор, което живее с тях, освен ако този или другият родител е в състояние да издържа детето.

Задължението на съпруг или небрачен партньор приключва при прекратяване на брака му или небрачното партньорство с майката или бащата на детето, освен ако бракът или небрачното партньорство приключват в резултат на смъртта на майка или баща на детето. В такъв случай преживелият съпруг или небрачен партньор е длъжен да издържа детето на своя починал съпруг или небрачен партньор, само ако е живее с детето към момента на приключване на брака или небрачното партньорство. (член 187 от Семейния кодекс)

Дете, което е навършило пълнолетие е длъжно да издържат своите родители, ако последните не разполагат с достатъчно средства за издръжка и не са в състояние да придобият такива средства, но само докато родителите му го подпомагат. Дете, което е навършило пълнолетие не е длъжно да издържа своите родители, които без основателни причини не са изпълнявали задълженията си за издръжка по отношение на него. (член 185 от Семейния кодекс)

3.4 задължението за изплащане на издръжка на другия съпруг?

Съпруг, който не разполага със средства за издръжка и е безработен не по своя вина има правото да поиска издръжка от другия съпруг в рамките на бракоразно производство, както и чрез специално исково производство, което трябва да бъде започнато в срок от една година от окончателното прекратяване на брака. Издръжка може да бъде поискана само ако условията за нейното отпускане са били налице по време на развода и все още са налице към момента, когато съпругът предявява иска за издръжка. (член 100 от Семейния кодекс)

В случай на развод съпрузите могат да постигнат споразумение относно издръжката, като сключат споразумение за издръжка под формата на подлежащо на изпълнение нотариално вписване, изготвено при сключване на брака, по време на брака или при развод. (член 101 от Семейния кодекс)

Издържката се определя съобразно потребностите на търсеция издръжка и възможностите на лицето, което я дължи. Размерът на издръжката се определя предварително като месечна сума, като плащането на издръжката може да бъде поискано от момента на предявяване на иска за издръжка. В изключителни случаи се допуска плащане на издръжката като еднократна сума или по друг начин, ако е обосновано от

специални причини. Определената по този начин издръжка не може обаче да постави търсеция издръжка в значително по-лошо положение от това, в което би се намирал, ако издръжката е била изплатена предварително като месечна сума, нито пък може да наложи прекомерна тежест на лицето, което я дължи. (член 104 от Семейния кодекс)

Съдът отхвърля молбата за издръжка, когато плащането на издръжка в полза на съпруга, който я е поискал, би било несправедливо спрямо другия съпруг с оглед на причините довели до непоправимото разстройство на брака или ако съпругът, поискал издръжката, е извършил престъпление срещу другия съпруг или срещу тяхното дете, или родители преди или в хода на бракоразводното производство или след развода. (член 100 от Семейния кодекс)

Няма задължение за издръжка между разведени съпрузи, ако плащането на издръжка би застрашило способността им да издържат себе си или всички малолетни или непълнолетни лица, които са задължени да издържат съгласно Семейния кодекс. (член 105 от Семейния кодекс)

Размерът на издръжката се актуализира веднъж годишно в съответствие с индекса на потребителските цени в Словения. (член 107 от Семейния кодекс)

4 Какво на практика означава правният термин „законна раздяла“?

„Съжителството“ (*življenjska skupnost*) е съществен елемент на брака (член 3 от Семейния кодекс). Прекратяването на съжителството (*prenehanje življenjske skupnosti*), т.е. законната раздяла, означава трайно прекратяване на съществените елементи на съществуващите между съпрузите взаимоотношения. Прекратяването на съжителството има за последствие разтрогване на икономическия съюз между съпрузите и прекъсване на техните интимни и емоционални връзки, както и разделяне на общото им домакинство и др.

5 Какви са условията за законна раздяла?

Законът не урежда изрично условията за законна раздяла. Съдилищата определят индивидуално условията на законната раздяла с оглед на конкретните обстоятелства и особености на всеки отделен случай.

6 Какви са правните последици от законната раздяла?

Законната раздяла не поражда последици по отношение на съществуването на брака; това следователно означава, че се прекратява само съжителството на съпрузите, но не и бракът им. За да се прекрати бракът, трябва да се подаде молба за развод по взаимно съгласие, да се отправи искане до нотариус за изготвяне на нотариално вписване за споразумението за развод или да се подаде молба за развод (вж. точка 1). Съпруг, който не разполага със средства за издръжка може да поиска издръжка от другия съпруг в рамките на бракоразводно производство, както и посредством специален иск, който трябва да бъде предявен в срок от една година от окончателното прекратяване на брака.

7 Какво означава на практика терминът „унищожаване на брака“?

Унищожаването на брака означава, че към момента на сключване на брака предвидените в закона условия за сключване на действителен брак не са били налице (напр. не е имало свободно волеизявление, волеизявлението е било чрез принуда или поради грешка, бракът не е сключен в съответствие с предписаната процедура, сключен е от малолетно или непълнолетно лице или е сключен от психически неспособно лице или временно психически неспособно лице, и др.). Бракът спира да поражда правни последици от датата на унищожаването му.

8 Какви са условията за унищожаване на брака?

Бракът не става недействителен *ipso iure*, а трябва да бъде унищожен с решение.

Иск за унищожаване на брака може да бъде предявен от съпрузите и от всеки, който има правен

интерес от унищожаването, т.е. ако бракът е бил сключен от малолетно или непълнолетно лице или психически неспособно лице, ако предишен брак не е бил прекратен, ако бракът е бил сключен между роднини, ако нито един от съпрузите не е присъствал при сключване на брака, или ако бракът не е сключен с намерение да се поддържа общо домакинство. Прокурорът може също да предяви иск въз основа на горните основания и в случай на брак, сключен между осиновител и осиновено дете.

Единият или другият съпруг може да подаде иск за унищожаване на брака, след като причината за психическата неспособност престане да съществува.

Няма давност при упражняване на правото да се иска унищожаване на брака. (член 48 от Семейния кодекс)

9 Какви са правните последици от унищожаването на брака?

Бракът спира да поражда правни последици от датата, на която съдебното решение за неговото унищожаване стане окончателно. В случай на унищожаване на брак, разпоредбите, които се прилагат за бракоразводни производства, се прилагат по отношение на имуществените отношения и подаръците между съпрузите. (членове 54 и 55 от Семейния кодекс)

10 Съществуват ли алтернативни извънсъдебни способности за решаване на въпросите, свързани с развода, без да се стига до съд?

Законът за медиация по граждански и търговски дела (*Zakon o mediaciji v civilnih in gospodarskih zadevah*), който влезе в сила през юни 2008 г., урежда медиацията по спорове, свързани с гражданскоправни, търговски, трудовоправни, семейноправни и други имуществени отношения във връзка с искове, които страните могат да предявяват и уреждат свободно, освен когато в отделен закон е предвиден друг ред за разрешаване на някои от тези спорове. Самият брак не може да бъде прекратен без намесата на съда; трябва да се подаде молба за прекратяване на брак по взаимно съгласие (вж. точка 1).

11 Къде се подава заявление (иск/искане) за развод/законна раздяла/унищожаване на брака? Какви формалности трябва да бъдат спазени и какви документи трябва да бъдат приложени към заявлението?

Съгласно Закона за гражданските охранителни производства производствата по брачни спорове са: производствата за установяване на липсата на брак, унищожаване на брака и прекратяване на брака.

Окръжните съдилища са компетентни да се произнасят по такива спорове на първа инстанция (член 10 от Закона за гражданските охранителни производства).

Производство за установяване на липсата на брак започва по искане на лице с правен интерес или прокурор.

Производство за унищожаване на брака започва по молба на единия от съпрузите. Производство може да започне по молба на лице с правен интерес или на прокурор, ако това се предвижда в Семейния кодекс.

Производство за прекратяване на брака започва по молба на единия от съпрузите.

Производство за развод по взаимно съгласие започва по молба на двамата съпрузи. Ако е подадена молба за развод по взаимно съгласие и единият от съпрузите оттегли молбата в хода на производството, съдът спира производството. (член 81 от Закона за гражданските охранителни производства)

По отношение на съдържанието на молба в рамките на брачен спор, в Закона за гражданските охранителни производства се предвижда, че молба в рамките на брачен спор трябва да съдържа и

конкретен иск, по който съдът трябва да се произнесе. Към молбата за прекратяване на брака трябва да се приложи протокол от центъра за социални услуги за посещаване на предварителни семейни консултации, ако в Семейния кодекс се предвижда, че преди започване на производството молителят трябва да е участвал в предварителни семейни консултации. (член 82 от Закона за гражданските охранителни производства)

- Развод по взаимно съгласие: Прекратяване на брак по взаимно съгласие се допуска от съда, при условие че съпрузите са постигнали съгласие относно важни въпроси от правно естество, като са подали споразумение относно отглеждането, възпитанието и издръжката на общите им деца, както и относно личните отношения между децата и родителите, и са представили, под формата на подлежащо на изпълнение нотариално вписване, споразумение, уреждащо подялбата на общото им имущество, кой от двамата съпрузи ще продължи да бъде или ще стане владеец на общото жилище, както и издръжката на съпруга, който няма средства да се издържа сам и е безработен не по своя вина. Преди да допусне развод, съдът трябва да установи дали споразумението между съпрузите гарантира отглеждането, възпитанието и издръжката на общите им деца, както и личните отношения между децата и родителите в съответствие с интересите на децата. Ако съдът установи, че постигнатото споразумение между съпрузите не е в интерес на децата, той отхвърля молбата за развод по взаимно съгласие. (член 96 от Семейния кодекс)
- Развод по взаимно съгласие пред нотариус: Ако съпрузи, които нямат общи деца по отношение на които да упражняват родителска отговорност, желаят да се разведат и постигнат споразумение относно подялбата на общото им имущество, кой от двамата съпрузи ще продължи да бъде или ще стане владеец на семейното жилище, както и издръжката на съпруга, който няма средства да се издържа сам и е безработен не по своя вина, те искат от нотариус да подготви нотариално вписване на тяхното споразумение за прекратяване на брака. Бракът се прекратява считано от подписването на подлежащия на нотариалното вписване акт. Той е правното основание за вписване на развода в гражданския регистър. Нотариусът изпраща подлежащия на нотариално вписване акт на административния отдел, който вписва развода в гражданския регистър в срок от осем дни от деня на подписване на споразумението пред нотариуса. (член 97 от Семейния кодекс)
- Развод: Когато независимо по каква причина бракът е „непоправимо разстроено“, всеки от съпрузите може да поиска развод. Към молбата трябва да се приложи протокол от центъра за социални услуги за посещаване на предварителни семейни консултации, ако в Семейния кодекс се предвижда, че молителят трябва да посещава предварителните консултации преди започването на производството. (член 82 от Закона за гражданските охранителни производства, член 98 от Гражданския процесуален закон)

12 Може ли да бъде получена правна помощ за покриване на разходите по производството?

Съдът освобождава изцяло или частично страна по делото от плащането на съдебни такси, ако плащането на таксите ще доведе до значително намаляване на средствата, с които тази страна разполага за своята издръжка или тази на членовете на семейството си. От изискването за плащане на съдебни такси са освободени и чуждестранните граждани, когато това е предвидено в международен договор или съгласно действащ режим на реципрочност (членове 10 и 11 от Закона за съдебните такси [*Zakon o sodnih taksah, ZST-1*]).

Страна по делото може да поиска правна помощ за покриване на разходите за ангажиране на адвокат и вещо лице. Решението за предоставяне на правна помощ се взема от окръжния съд, в чийто район се намира постоянното местопребиваване на молителя. В производството за предоставяне на правна помощ съдът преценява дали са изпълнени критериите (напр. материалните и финансовите изисквания), предвидени в разпоредбите на Закона за правна помощ (*Zakon o brezplačni pravni pomoči*).

13 Възможно ли е да се обжалва решение за развод/законна раздяла/унищожаване на брака?

Решение, постановено по брачен спор подлежи на обжалване пред апелативния съд (*višje sodišče*).

Съд от първа инстанция може да измени или отмени предишно решение в отговор на своевременно подадена жалба, ако това не оказва отрицателно въздействие върху правата на други лица, които разчитат на това решение, или ако тези лица са съгласни с изменението или отмяната.

14 Какво следва да се направи, за да се признае в държавата членка решение за развод/законна раздяла/унищожаване на брака, което е издадено от съд в друга държава членка?

Съгласно член 21 от Регламент (ЕО) № 2201/2003 съдебно решение, постановено в една държава членка, се признава в друга държава членка без изискване за специални процесуални действия.

Всяка заинтересована страна може да поиска издаване на решение за признаване или непризнаване на съдебно решение. В този случай страната трябва да подаде молба за декларация за изпълняемост пред компетентния окръжен съд в Словения.

15 Към кой съд следва да се обърне, за да се противопоставя на признаването на решение за развод/законна раздяла/унищожаване на брака, издадено от съд в друга държава членка? Каква е процедурата в такива случаи?

По отношение на процедурата за подаване на искане се прилага словенското законодателство.

Страна, която иска или се противопоставя на признаване на съдебно решение или подава молба за декларация за изпълняемост, трябва да предостави:

- копие от съдебното решение, което отговаря на условията, необходими за удостоверяване на неговата автентичност;
- попълнено на стандартен формуляр потвърждение на съдебното решение по брачния спор.

16 Кой е приложимият закон при бракоразводни дела, когато съпрузите не живеят в държавата членка на съда, който разглежда делото, или са граждани на различни държави?

Разпоредбите на Регламент (ЕО) № 2201/2003 (Брюксел IIa) се прилагат с предимство и пряко към въпроси, свързани с международна компетентност, засягащи граждани или местни лица от държави — членки на ЕС.

Ако двамата съпрузи са граждани на различни държави към момента на предявяване на иска, се прилагат кумулативно законодателствата на държавите, чиито граждани са те, в съответствие с разпоредбите на словенското национално законодателство (член 37, алинея 2 от Закона за международното частно право и процес [*Zakon o mednarodnem zasebnem pravu in postopku*]).

Когато не е възможно бракът да бъде прекратен по реда на националното законодателство на държавите, чиито граждани са съпрузите, към прекратяването му се прилага словенското законодателство, ако единият от съпрузите пребивава постоянно в Словения към момента на предявяване на иска.

Ако единият от съпрузите е гражданин на Словения, но не пребивава постоянно в страната, и не е възможно бракът да бъде прекратен по реда на националното законодателство, определено в съответствие с член 37, алинея 2 от Закона за международното частно право и процес, по отношение на прекратяването на брака се прилага словенското законодателство.

Тази уеб страница е част от „Вашата Европа“.

Ще се радваме да получим вашите [коментари](#) относно полезността на предоставената информация.

■ Последна актуализация: 29/07/2025

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.